

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE) 2018/209

z dnia 8 lutego 2018 r.

przyznająca odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego

(notyfikowana jako dokument nr C(2018) 624)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając dyrektywę Rady 91/676/EWG z dnia 12 grudnia 1991 r. dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego⁽¹⁾, w szczególności jej załącznik III pkt 2 akapit trzeci,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa 91/676/EWG dotyczy ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego. Jeśli ilość nawozu naturalnego, które państwo członkowskie zamierza pozwoić stosować w przeliczeniu na hektar rocznie, różni się od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze w załączniku III do tej dyrektywy, należy ją ustalić w taki sposób, by nie stanowiła przeszkody w realizacji celów określonych w art. 1 dyrektywy 91/676/EWG, oraz uzasadnić na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak istnienie długich okresów wegetacji i charakter upraw o wysokim poborze azotu.
- (2) W dniu 22 października 2007 r. Komisja przyjęła decyzję 2007/697/WE⁽²⁾ przyznającą odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą 91/676/EWG na potrzeby zezwolenia na stosowanie nawozu naturalnego w maksymalnej ilości 250 kg azotu na hektar rocznie, na określonych warunkach, w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 80 % powierzchni stanowią użytki zielone, w powiązaniu z irlandzkim programem działań zatytułowanym *Irish Action Programme as implemented in the European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2006 (Statutory Instrument No 378 of 2006)*.
- (3) W dniu 24 lutego 2011 r. Komisja przyjęła decyzję 2011/127/UE⁽³⁾ zmieniającą decyzję 2007/697/WE i przedłużającą odstępstwo do dnia 31 grudnia 2013 r. w powiązaniu z irlandzkim programem działań zatytułowanym *Irish Action Programme as implemented in the European Communities (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2010 (Statutory Instrument No 610 of 2010)*.
- (4) W dniu 27 lutego 2014 r. Komisja przyjęła decyzję 2014/112/UE⁽⁴⁾ przyznającą odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą 91/676/EWG na potrzeby zezwolenia na stosowanie nawozu naturalnego w maksymalnej ilości 250 kg azotu na hektar rocznie, na określonych warunkach, w gospodarstwach rolnych, w których co najmniej 80 % powierzchni stanowią użytki zielone, w powiązaniu z irlandzkim programem działań zatytułowanym *Irish Action Programme as implemented in the European Communities (Good Agricultural Practices for Protection of waters) Regulations 2014 (Statutory Instrument No 31 of 2014)*. Decyzja 2014/112/UE traci moc z dniem 31 grudnia 2017 r.
- (5) Odstępstwo przyznane decyzją 2014/112/UE dotyczyło 6 802 gospodarstw rolnych w 2016 r., co odpowiada około 5,4 % całkowitej liczby gospodarstw posiadających zwierzęta wypasane, 20,2 % całkowitej liczby dużych jednostek przeliczeniowych i 9,3 % całkowitej powierzchni gruntów rolnych netto w Irlandii.

⁽¹⁾ Dz.U. L 375 z 31.12.1991, s. 1.

⁽²⁾ Decyzja Komisji 2007/697/WE z dnia 22 października 2007 r. przyznająca odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 284 z 30.10.2007, s. 27).

⁽³⁾ Decyzja Komisji 2011/127/UE z dnia 24 lutego 2011 r. zmieniająca decyzję 2007/697/WE przyznającą odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 51 z 25.2.2011, s. 19).

⁽⁴⁾ Decyzja wykonawcza Komisji 2014/112/UE z dnia 27 lutego 2014 r. przyznająca odstępstwo Irlandii zgodnie z dyrektywą Rady 91/676/EWG dotyczącą ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego (Dz.U. L 61 z 1.3.2014, s. 7).

- (6) W dniu 7 marca 2017 r. Irlandia złożyła do Komisji wniosek o przedłużenie odstępstwa na mocy pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG.
- (7) Zgodnie z art. 3 ust. 5 dyrektywy 91/676/EWG Irlandia realizuje plan działania na całym swoim terytorium.
- (8) Dane przekazane przez Irlandię w kontekście obowiązku sprawozdawczego wymaganego na podstawie art. 10 dyrektywy 91/676/EWG wskazują, że w latach 2012–2015 wody były na ogół dobrej jakości. W Irlandii w przypadku wód gruntowych we wszystkich stacjach monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 50 mg/l, a w 87 % tych stacji odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l. W Irlandii w przypadku wód powierzchniowych we wszystkich stacjach monitorowania odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 40 mg/l, a w 99,5 % tych stacji odnotowano średnie stężenie azotanów w wysokości poniżej 25 mg/l.
- (9) W ciągu ostatnich kilku lat pogłowie zwierząt gospodarskich w Irlandii zwiększyło się. W latach 2012–2015, w porównaniu z okresem 2008–2011, pogłowie bydła, świń i owiec wzrosło odpowiednio o 3,8 %, 3,7 % i 5,1 %, co odwróciło tendencję spadkową z poprzedniego roku sprawozdawczego. Średnia ilość azotu pochodzącego z nawozu naturalnego w latach 2012–2015 wyniosła 104 kg/ha, czyli podobnie jak w okresie 2008–2011. Średnia ilość fosforu w latach 2012–2015 wyniosła 15 kg/ha, czyli podobnie jak w okresie 2008–2011. Średnie zużycie chemicznych nawozów azotowych w latach 2012–2015 zwiększyło się o 5 % w porównaniu z okresem 2008–2011. Średnie zużycie chemicznych nawozów fosforowych w latach 2012–2015 zwiększyło się o 32,7 % w porównaniu z okresem 2008–2011. Średnie zużycie chemicznych nawozów fosforowych w latach 2012–2015 było nadal o 9,5 % niższe niż średnie zużycie tego nawozu w okresie 2004–2008 ⁽¹⁾.
- (10) W Irlandii 92 % gruntów rolnych przeznaczonych jest na użytki zielone. Zasadniczo w przypadku gospodarstw posiadających użytki zielone 50 % gruntów uprawianych jest ekstensywnie, a zatem charakteryzuje się stosunkowo małą liczebnością stad oraz ograniczonym stosowaniem nawozów, 21 % gruntów uprawia się w ramach programów rolno-środowiskowych, a tylko 9,3 % uprawianych jest intensywnie. 8 % wykorzystuje się jako grunty orne. Średnie zużycie nawozów chemicznych na użytkach zielonych wynosi 80 kg azotu na hektar i 8 kg fosforu na hektar ⁽¹⁾.
- (11) Klimat w Irlandii, charakteryzujący się rocznymi opadami równomiernie rozłożonymi w ciągu roku oraz stosunkowo wąskim zakresem temperatur, sprzyja długiemu okresowi wegetacji od 330 dni w roku na południowym zachodzie do około 250 dni w roku na północnym wschodzie ⁽²⁾.
- (12) Po zbadaniu wniosku Irlandii zgodnie z pkt 2 akapit trzeci załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG oraz w związku z irlandzkim programem i doświadczeniem zdobytym w wyniku odstępstwa przewidzianego w decyzjach 2007/697/WE i 2014/112/UE, Komisja uważa, że ilość nawozu naturalnego proponowana przez Irlandię, odpowiadająca 250 kg azotu na hektar rocznie, nie będzie stanowiła przeszkody w realizacji celów dyrektywy 91/676/EWG, z zastrzeżeniem pewnych ściśle określonych warunków indywidualnych, które powinny mieć zastosowanie do rolników objętych zezwoleniem.
- (13) Według dodatkowych informacji przedstawionych przez Irlandię proponowana ilość 250 kg azotu na hektar rocznie, stosowana w gospodarstwach posiadających co najmniej 80 % użytków zielonych, jest uzasadniona na podstawie obiektywnych kryteriów, takich jak długie okresy wegetacji i wysokie plony trawy o wysokim poborze azotu.
- (14) Decyzja 2014/112/UE traci moc z dniem 31 grudnia 2017 r. Aby zapewnić zainteresowanym rolnikom możliwość dalszego korzystania z odstępstwa, należy przyjąć niniejszą decyzję.
- (15) Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodne z opinią Komitetu ds. Azotanów ustanowionego na podstawie art. 9 dyrektywy 91/676/EWG,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Odstępstwo

Odstępstwo, o przyznanie którego Irlandia złożyła wniosek pismem z dnia 7 marca 2017 r. w celu zezwolenia na stosowanie na gruntach większej ilości nawozu naturalnego od ilości określonej w pkt 2 akapit drugi zdanie pierwsze załącznika III do dyrektywy 91/676/EWG, przyznaje się z zastrzeżeniem spełnienia warunków określonych w niniejszej decyzji.

⁽¹⁾ Department of Agriculture, Food and the Marine [Ministerstwo Rolnictwa, Żywności i Gospodarki Morskiej], Irlandia.

⁽²⁾ Teagasc – Agriculture and Food Development Authority, Irlandia.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- a) „gospodarstwa rolne posiadające użytki zielone” oznaczają gospodarstwa, w których co najmniej 80 % powierzchni gruntów rolnych, na której można stosować nawóz naturalny, stanowi trawa;
- b) „wypasane zwierzęta gospodarskie” oznaczają bydło (z wyjątkiem cieląt), owce, zwierzęnę płową, kozy i konie;
- c) „trawa” oznacza trwałe lub krótkotrwałe użytki zielone (krótkotrwałe użytki zielone zakładane są na okres krótszy niż cztery lata);
- d) „działka” oznacza pojedyncze pole lub grupę pól, jednolitych pod względem upraw, typu gleby i praktyk nawożenia;
- e) „plan nawożenia” oznacza kalkulację planowanego wykorzystania i dostępności składników odżywczych
- f) „rejestr nawożenia” oznacza bilans składników pokarmowych w oparciu o rzeczywiste wykorzystanie składników odżywczych.

Artykuł 3

Zakres

Niniejsze odstępstwo stosuje się do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, którym zostało udzielone zezwolenie zgodnie z art. 4.

Artykuł 4

Roczne wnioski i zobowiązania

1. Rolnicy posiadający użytki zielone mogą złożyć do właściwych organów wniosek o roczne zezwolenie na stosowanie nawozu naturalnego zawierającego do 250 kg azotu na hektar rocznie. Wniosek zawiera oświadczenie stwierdzające, że rolnik posiadający użytki zielone poddaje się wszystkim kontrolom przewidzianym w art. 9.
2. W corocznym wniosku, o którym mowa w ust. 1, rolnicy zobowiązują się na piśmie do spełnienia warunków określonych w art. 6 i 7.

Artykuł 5

Przyznanie zezwoleń

Zezwolenia na stosowanie nawozu naturalnego, zawierającego do 250 kg azotu na hektar rocznie, przyznawane są zgodnie z warunkami ustanowionymi w art. 6 i 7.

Artykuł 6

Stosowanie nawozu naturalnego i innych nawozów

1. Ilość nawozu naturalnego pochodzącego od wypasanych zwierząt gospodarskich (w tym nawozu naturalnego pochodzącego bezpośrednio od zwierząt) stosowana na użytkach rolnych każdego roku w gospodarstwach rolnych posiadających użytki zielone nie przekracza ilości nawozu naturalnego zawierającej 250 kg azotu na hektar, z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 2–8.
2. Całkowita dawka azotu nie przekracza przewidywanego zapotrzebowania na substancje odżywcze poszczególnych roślin uprawnych ani maksymalnego poziomu nawożenia mającego zastosowanie do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, ustanowionego w programie działania dotyczącym azotanów (Nitrates Action Programme), oraz uwzględnia zawartość tej substancji w glebie. Całkowita stosowana ilość azotu jest zróżnicowana na podstawie liczebności stad oraz wydajności użytków zielonych.

3. Każde gospodarstwo rolne posiadające użytki zielone opracowuje i realizuje swój plan nawożenia opisujący płodozmian roślin uprawnych w gospodarstwie i planowane stosowanie nawozu naturalnego oraz innych nawozów. Plan ten na każdy rok kalendarzowy jest dostępny w każdym gospodarstwie rolnym posiadającym użytki zielone przed dniem 1 marca każdego roku. Plan nawożenia zawiera co najmniej następujące elementy:

- a) plan płodozmianu określający powierzchnię działek, na których uprawia się trawę, oraz działek z innymi uprawami, wraz ze szkicową mapką określającą położenie poszczególnych działek;
- b) liczbę zwierząt gospodarskich w gospodarstwie posiadającym użytki zielone, opis systemu magazynowania i przechowywania nawozu naturalnego wraz z pojemnością dostępną do celów przechowywania nawozu naturalnego;
- c) obliczenie ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego wytworzonych w gospodarstwie posiadającym użytki zielone;
- d) ilość, rodzaj i cechy nawozu dostarczonego poza gospodarstwo posiadające użytki zielone lub do niego;
- e) przewidywalne wymagania upraw w zakresie azotu i fosforu w podziale na poszczególne działki;
- f) wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu, jeżeli są dostępne;
- g) charakter nawozu, który ma zostać zastosowany;
- h) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozu naturalnego w podziale na poszczególne działki;
- i) obliczenie stosowanych ilości azotu i fosforu pochodzących z nawozów chemicznych i innych nawozów w podziale na poszczególne działki.

Plan nawożenia musi zostać poddany przeglądowi najpóźniej do siedmiu dni od wprowadzenia wszelkich zmian w praktykach rolniczych stosowanych w gospodarstwie posiadającym użytki zielone.

4. Rejestr nawożenia w odniesieniu do każdej działki, w tym informacje związane z gospodarowaniem dawkami stosowanego azotu i fosforu i gospodarowaniem wodami zanieczyszczonymi należy opracować i prowadzić w każdym gospodarstwie posiadającym użytki zielone. Przedkłada się je właściwemu organowi w odniesieniu do każdego roku kalendarzowego do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego.

5. Okresową analizę ilości azotu i fosforu w glebie przeprowadza się w każdym gospodarstwie posiadającym użytki zielone.

Pobieranie próbek oraz analizę przeprowadza się co najmniej raz na cztery lata w odniesieniu do każdego obszaru gospodarstwa rolnego posiadającego użytki zielone, jednolitego pod względem płodozmianu i cech gleby.

Wymagana jest co najmniej jedna analiza na każde pięć hektarów użytków rolnych.

Wyniki analizy gleby pod kątem zawartości azotu i fosforu są dostępne w gospodarstwie rolnym posiadającym użytki zielone.

6. Nie rozrzuca się nawozu naturalnego w okresie jesiennym przed uprawą trawy.

7. Co najmniej 50 % gnojowicy wytworzonej w gospodarstwie stosuje się do dnia 15 czerwca. Niskoemisyjne urządzenia do rozrzucania gnojowicy są wykorzystywane do wszelkich zastosowań gnojowicy po dniu 15 czerwca.

Artykuł 7

Gospodarowanie gruntami

1. Krótkotrwałe użytki zielone należy zaorać na wiosnę.
2. Na wszystkich rodzajach gleb bezpośrednio po zaoraniu trawy następuje uprawa roślin o wysokim poborze azotu;
3. System płodozmianu nie zawiera roślin strączkowych ani innych roślin wiążących azot atmosferyczny. Nie dotyczy to jednak koniczyny na użytkach zielonych, na których jej zawartość wynosi mniej niż 50 %, ani innych roślin strączkowych, które są podsiane trawą.

Artykuł 8

Monitorowanie

1. Właściwe organy dopilnowują, by mapy określające odsetek gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych zezwoleniami w każdym powiecie oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów były sporządzane i aktualizowane co roku.
2. Właściwe organy monitorują glebę, wody powierzchniowe i wody gruntowe i dostarczają Komisji danych na temat stężeń azotu i fosforu w wodzie glebowej, na temat azotu mineralnego w profilu glebowym i stężeń azotanów w wodach gruntowych i powierzchniowych, zarówno w warunkach objęcia odstępstwem, jak i nieobjęcia odstępstwem. Monitorowanie prowadzi się na poziomie pola w gospodarstwie rolnym i w zlewniach rolniczych objętych monitorowaniem. Punkty monitorowania są charakterystyczne dla głównych typów gleby, poziomów intensywności, praktyk nawożenia i upraw.
3. Właściwe organy prowadzą monitorowanie wody w zlewniach rolniczych umiejscowionych w pobliżu najbardziej narażonych części wód.
4. Właściwe organy przeprowadzają badania na temat miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych objętych zezwoleniami w odniesieniu do gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone.
5. Zebrane informacje i dane pochodzące z analizy składników pokarmowych, o której mowa w art. 6 ust. 5, oraz z monitorowania, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, są stosowane w modelowych obliczeniach wielkości strat azotanów i fosforu z gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone i korzystających z zezwoleń.

Artykuł 9

Kontrole

1. Właściwe organy dopilnowują, aby wszystkie wnioski o przyznanie zezwolenia poddano kontroli administracyjnej. W przypadku gdy kontrola ta wykaże, że warunki przewidziane w art. 6 i 7 nie zostaną spełnione, wnioski należy odrzucić, a wnioskodawcę poinformować o przyczynach takiej decyzji.
2. Właściwy organ, na podstawie analizy ryzyka, wyników kontroli z poprzednich lat i wyników ogólnych kontroli wrywkowych dotyczących stosowania irlandzkich przepisów wdrażających dyrektywę 91/676/EWG ustala program kontroli w terenie przeprowadzanych w gospodarstwach posiadających użytki zielone. Kontrole w terenie obejmują sprawdzenie zgodności z warunkami określonymi w art. 6 i 7 niniejszej decyzji i obejmują co najmniej 5 % gospodarstw korzystających z zezwoleń.
3. Jeżeli kontrole wskazują na niezgodność z niniejszą decyzją, właściwe organy podejmują niezbędne działania naprawcze. Rolnicy, którzy nie przestrzegają art. 6 i 7 zostaną ukarani karą pieniężną zgodnie z przepisami krajowymi i mogą zostać wyłączeni z uzyskania zezwolenia w kolejnym roku.
4. Właściwe organy muszą otrzymać odpowiednie uprawnienia i środki niezbędne do weryfikacji zgodności z warunkami zezwolenia przyznanego na mocy niniejszej decyzji.

Artykuł 10

Sprawozdawczość

Co roku, najpóźniej do dnia 30 czerwca, właściwe organy przedkładają Komisji sprawozdanie zawierające następujące informacje:

- a) mapy określające odsetek gospodarstw rolnych, odsetek zwierząt gospodarskich oraz odsetek gruntów rolnych objętych zezwoleniem w każdym powiecie rolniczym oraz mapy miejscowego użytkowania gruntów, o których mowa w art. 8 ust. 1;
- b) wyniki monitorowania wód gruntowych i powierzchniowych w odniesieniu do stężeń azotanów, jak określono w art. 8 ust. 2, łącznie z informacjami na temat tendencji w zakresie jakości wody w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem dotyczącym jakości wody przyznanym na podstawie niniejszej decyzji;
- c) wyniki monitorowania gleby w odniesieniu do stężeń azotu i fosforu w wodzie glebowej i azotu mineralnego w profilu glebowym w warunkach objęcia odstępstwem i nieobjęcia odstępstwem, o którym mowa w art. 8 ust. 2;
- d) streszczenie i ocenę danych uzyskanych ze szczególnego monitorowania wody, o którym mowa w art. 8 ust. 3;

- e) wyniki badań miejscowego użytkowania gruntów, systemu płodozmianu i praktyk rolniczych, o których mowa w art. 8 ust. 4;
- f) wyniki modelowych obliczeń wielkości strat azotanów i fosforu, o których mowa w art. 8 ust. 5;
- g) ocenę realizacji warunków zezwolenia na podstawie wyników kontroli administracyjnych i kontroli w terenie, o których mowa w art. 9 ust. 1 i 2;
- h) analizę porównawczą kontroli irlandzkich gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, objętych zezwoleniami i irlandzkich gospodarstw rolnych posiadających użytki zielone, nieobjętych zezwoleniami. Analiza obejmuje dane dotyczące corocznych inspekcji, kontroli administracyjnych, inspekcji rolnych w kontekście ustaleń w ramach zasady wzajemnej zgodności oraz statystyk dotyczących jej naruszania.

Artykuł 11

Stosowanie

Niniejszą decyzję stosuje się w powiązaniu z irlandzkim programem działań zatytułowanym *European Union (Good Agricultural Practice for Protection of Waters) Regulations 2017 (Statutory Instrument No 605 of 2017)*.

Niniejszą decyzję stosuje się do dnia 31 grudnia 2021 r.

Artykuł 12

Adresat

Niniejsza decyzja skierowana jest do Irlandii.

Sporządzono w Brukseli dnia 8 lutego 2018 r.

W imieniu Komisji
Karmenu VELLA
Członek Komisji
